

สรุปข่าวด้านการเกษตรที่สำคัญของญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 4 - 10 มีนาคม 2566

ในเดือนมกราคม 2566 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรขั้นต้นลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 10 เดือน (4 มีนาคม 2566)

ในเดือนมกราคม 2566 ญี่ปุ่นมีมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรเฉพาะสินค้าเกษตรขั้นต้นซึ่งไม่รวมถึงสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์รวม 23,800 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 10 เดือน โดยมูลค่าส่งออกเนื้อโคและไขไก่ชะลอตัว ส่งผลให้มูลค่าส่งออกในภาพรวมลดลง ขณะที่ สตรอเบอร์รี่และมันเทศของญี่ปุ่นซึ่งได้รับความนิยมในภูมิภาคเอเชียมีมูลค่าส่งออกขยายตัว

มูลค่าส่งออกสินค้าปศุสัตว์ซึ่งในช่วงที่ผ่านมาขยายตัวเนื่องจากความต้องการของผู้บริโภคและผู้ประกอบการร้านอาหารในต่างประเทศฟื้นตัว เริ่มชะลอตัวลดลงอย่างเห็นได้ชัด โดยเนื้อโคมีมูลค่าส่งออก 3,100 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 31 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปี 2564 ขณะเดียวกัน ไขไก่มีมูลค่าส่งออก 300 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 34 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา สืบเนื่องจากการระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) ในประเทศญี่ปุ่น ผู้ค้าส่งไขไก่รายใหญ่ระบุว่า ปริมาณการผลิตไขไก่ไม่เพียงพอจึงไม่สามารถส่งออกได้

ขณะที่ สตรอเบอร์รี่ซึ่งได้รับความนิยมในฮ่องกง มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 34 และ Chinese Yam (Nagaimo) มีมูลค่าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 47 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการส่งออกในจังหวัด Aomori ให้ข้อมูลว่า Chinese Yam เป็นที่ต้องการเนื่องจากนำไปประกอบอาหารประเภทซูปรุนยาจีน

ทั้งนี้ ในเดือนมกราคม 2566 ญี่ปุ่นส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารในภาพรวมคิดเป็นมูลค่า 74,700 ล้านเยน ลดลงร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีที่ผ่านมา และลดลงเป็นครั้งแรกในรอบ 31 เดือน นับตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2563

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตร ป่าไม้ ประมง และผลิตภัณฑ์อาหารของญี่ปุ่นในเดือนมกราคม 2566

รายการ	มูลค่าการส่งออก (100 ล้านเยน)	เปรียบเทียบกับเดือนมกราคม 2565 (ร้อยละ)
สินค้าเกษตร (รวมผลิตภัณฑ์แปรรูป)	515	-5
- ผลิตภัณฑ์แปรรูป	277	-9
- สินค้าเกษตรขั้นต้น	238	-1
-- สินค้าปศุสัตว์	82	+9
-- ธัญพืช	37	+9
-- ผักผลไม้	51	-14
-- อื่นๆ	68	-5
สินค้าป่าไม้	33	-12

รายการ	มูลค่าการส่งออก (100 ล้านบาท)	เปรียบเทียบกับเดือนมกราคม 2565 (ร้อยละ)
สินค้าประมง	156	+4
รวม	747	-5

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จังหวัด Shizuoka เริ่มทดลองใช้ระบบรับรอง SDGs ออนไลน์สำหรับอาหารและสินค้าเกษตร (6 มีนาคม 2566)

จังหวัด Shizuoka เริ่มทดลองใช้ระบบรับรอง SDGs ออนไลน์สำหรับอาหารและสินค้าเกษตร และมีกำหนดเริ่มใช้จริงในช่วงฤดูร้อนปีนี้ (ประมาณเดือนกรกฎาคม 2566) โดยผู้ผลิตและร้านอาหารสามารถสมัครและขอรับการรับรองผ่านสมาร์ทโฟน ฯลฯ อีกทั้งยังเป็นการจับคู่เพื่อสร้างธุรกิจใหม่และสร้างการรับรู้ให้แก่ผู้บริโภค

ระบบดังกล่าวมีวัตถุประสงค์หลักดันให้การดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมาย SDGs ของผู้ผลิตและร้านอาหารเป็นสิ่งที่สามารถมองเห็นได้ และเพื่อเป็นการดึงดูดลูกค้าจากทั้งในและต่างประเทศ โดยผู้สมัครขอรับการรับรองจะต้องตอบคำถามผ่านสมาร์ทโฟน ฯลฯ และจะได้รับคะแนนประเมินซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ทอง เงิน และทองแดง

สำหรับมาตรฐานในการรับรองผู้ผลิต ได้แก่ การผลิตตาม GAP หรือการเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน JAS การลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเชื่อมโยงระหว่างภาคเกษตรและภาคสวัสดิการสังคม การให้ความรู้ด้านเกษตรและอาหารแก่ชุมชน การส่งเสริมเกษตรกรผู้สืบทอด ฯลฯ ในส่วนของมาตรฐานสำหรับร้านอาหาร ได้แก่ การใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น การคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือสังคม ฯลฯ ยกตัวอย่างเช่น การใช้วัตถุดิบที่ผลิตในจังหวัด Shizuoka หรือการใช้สินค้าเกษตรที่ได้รับการรับรองสินค้าเกษตรอินทรีย์ JAS การลด Food Loss และการตอบสนองพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีความหลากหลาย เป็นต้น

ทั้งนี้ ระบบดังกล่าวใช้ระบบห่วงโซ่อาหารอัจฉริยะ (Smart Food Chain) ชื่อ “Ukabis” ซึ่งพัฒนาขึ้นภายใต้โครงการสร้างนวัตกรรมเชิงยุทธศาสตร์ (Cross-ministerial Strategic Innovation Promotion Program: SIP) ของสำนักงานคณะรัฐมนตรี (Cabinet Office) ซึ่งสามารถขอรับการรับรองผ่านระบบออนไลน์ จับคู่ระหว่างผู้ประกอบการ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แก่ผู้บริโภค โดยการทดลองใช้ระบบฯ จะดำเนินการจนถึงวันที่ 10 มีนาคม 2566 และจะมีการพิจารณาแนวทางในการประชาสัมพันธ์ร่วมกันระหว่างผู้ผลิตและผู้เชี่ยวชาญ รวมถึงการทดลองรับประทานอาหารเพื่อรับฟังข้อคิดเห็น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

สถานการณ์อุปสงค์และอุปทานข้าวสำหรับบริโภคของญี่ปุ่นในอีก 3 เดือนข้างหน้าอยู่ในจุดสมดุล (7 มีนาคม 2566)

จากผลการสำรวจสถานการณ์ตลาดข้าวโดยองค์กรส่งเสริมการรักษาเสถียรภาพข้าวเผยแพร่เมื่อวันที่ 6 มีนาคมที่ผ่านมาพบว่า ดัชนีความต้องการข้าวในช่วง 3 เดือนข้างหน้า คิดเป็นร้อยละ 51 ลดลงร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ความต้องการข้าวของผู้ประกอบการร้านอาหารมีแนวโน้มฟื้นตัว อย่างไรก็ตาม ความต้องการข้าวของผู้บริโภคในครัวเรือนชะลอตัวเนื่องจากผู้บริโภคมีแนวโน้มประหยัดค่าใช้จ่าย ในภาพรวมสถานการณ์ตลาดข้าวถือว่าอยู่ในระดับสมดุล

ความต้องการข้าวพันธุ์ที่จำหน่ายให้แก่ผู้ประกอบการร้านอาหารเป็นหลักมีแนวโน้มขยายตัว เนื่องจากผู้บริโภคออกจากบ้านเพิ่มขึ้น คาดการณ์ปริมาณการบริโภคขยายตัว ขณะที่ ความต้องการข้าวพันธุ์ที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคทั่วไปชะลอตัว เนื่องจากค่าไฟและค่าอาหารที่ปรับตัวสูงขึ้นส่งผลให้ผู้บริโภคมีแนวโน้มประหยัดค่าใช้จ่าย

ในส่วนของดัชนีราคาข้าวคิดเป็นร้อยละ 56 ลดลงร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับเดือนก่อนหน้า ดัชนีราคาข้าวปรับตัวสูงสุดร้อยละ 63 ในช่วงเดือนสิงหาคม – ตุลาคมที่ผ่านมา จากนั้นปรับตัวลดลง ถึงแม้ว่าราคาข้าวบางพันธุ์จะปรับตัวสูงขึ้นเนื่องจากผลผลิตไม่เพียงพอ แต่ในภาพรวมแล้วปริมาณผลผลิตข้าวยังอยู่ในเกณฑ์เพียงพอ จึงคาดว่าราคาข้าวจะไม่ปรับตัวสูงขึ้นไปกว่านี้

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ญี่ปุ่น แถลงนโยบายต่อที่ประชุมรัฐสภา (8 มีนาคม 2566)

เมื่อวันที่ 7 มีนาคมที่ผ่านมา Mr. Tetsuro NOMURA รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF) แถลงนโยบายต่อที่ประชุมร่วมรัฐสภา โดยเน้นย้ำถึงการยกระดับความมั่นคงทางด้านอาหาร พร้อมระบุถึง “การปรับโครงสร้าง” เพื่อลดระดับการพึ่งพาการนำเข้าอาหารและวัสดุทางการเกษตรจากต่างประเทศ และการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านการเกษตร นอกจากนี้ ยังกล่าวถึงการกำหนดราคาจำหน่ายสินค้าเกษตรที่สะท้อนต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้นของเกษตรกร

ในส่วนของความมั่นคงทางด้านอาหาร Mr. NOMURA ระบุว่า มาตรการแก้ไขปัญหาราคาปุ๋ย ราคาอาหารสัตว์ และราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ปรับตัวสูงขึ้นเป็นภารกิจเร่งด่วน ขณะเดียวกัน การกำหนดราคาจำหน่ายสินค้าเกษตรที่สะท้อนต้นทุนการผลิตที่ปรับตัวสูงขึ้นก็เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน โดยเน้นย้ำว่าจะพิจารณากลไกในการกำหนดราคาสะท้อนสถานการณ์จริงตั้งแต่การผลิตจนถึงการจำหน่ายโดยใช้ตัวอย่างกลไกที่มีอยู่แล้วในต่างประเทศ

สำหรับการพึ่งพาการนำเข้า Mr. NOMURA ระบุว่า จะเดินหน้านำมาตรการปรับโครงสร้างการผลิตให้ใช้ทรัพยากรที่สามารถผลิตในประเทศได้ โดยตั้งเป้าเพิ่มปริมาณการผลิตข้าวสาลี ถั่วเหลือง และพืชอาหารสัตว์ในประเทศ นอกจากนี้ จะส่งเสริมการใช้ปุ๋ยหมักและปุ๋ยที่ผลิตจากตะกอนน้ำเสีย

ด้านการกำหนดเป้าหมายเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรให้ได้ 2 ล้านล้านเยนภายในปี 2568 จะเร่งรัดระยะเวลาดำเนินการให้เร็วขึ้นกว่าเป้าหมายที่วางไว้ เช่น การส่งเสริมระบบการรับรองสินค้าเกษตร

โดยองค์กรที่จัดตั้งขึ้นรายสินค้า นอกจากนี้ ยังระบุถึงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ระบบอาหารสีเขียว เช่น การส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ (Smart Agriculture) และการลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมี สำหรับมาตรการรายสินค้า จะกระตุ้นความต้องการนมคว่ำไปกับการลดปริมาณการผลิตเพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าล้นตลาด

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

องค์กรเอกชนญี่ปุ่นจัดทำแนวทางการผลิตหนอนแมลงวันลายเป็นอาหารและอาหารสัตว์ (8 มีนาคม 2566)

องค์กรเอกชนญี่ปุ่นจัดทำแนวทางการผลิตหนอนแมลงวันลาย (Black Soldier Fly) เป็นส่วนผสมของอาหารและอาหารสัตว์ โดยเป็นการจัดทำแนวทางการผลิตอาหารจากแมลงเป็นตัวที่สองต่อเนื่องจากจิ้งหรีดซึ่งได้จัดทำไปก่อนหน้านี้ ภายหลังจากญี่ปุ่นเริ่มให้ความสนใจกับการใช้โปรตีนจากอาหารจากแมลงในการเป็นอาหารสำหรับคนและปศุสัตว์ ทั้งนี้ ปัจจุบันทางการญี่ปุ่นยังไม่มีกำหนดแนวทางอย่างเป็นทางการ ซึ่งแนวทางฯ ในครั้งนี้เป็นแนวทางโดยสมัครใจที่ภาคเอกชนจัดทำขึ้นเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริโภค

องค์กรเอกชนญี่ปุ่นที่จัดทำแนวทางฯ ได้แก่ The Insect Business Research and Development Platform หรือ iBPF โดยหนอนแมลงวันลายมีปริมาณโปรตีนและไขมันสูง หลายฝ่ายคาดหวังต่อการนำมาใช้เป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์โดยการทำให้แห้งและนำมาบดเป็นผง

สาระสำคัญในแนวทางฯ เช่น 1) ไม่ใช่หนอนแมลงวันลายจากธรรมชาติ 2) ต้องฆ่าเชื้อก่อนเข้าสู่สถานที่เลี้ยง 3) ต้องทำความสะอาดและฆ่าเชื้ออุปกรณ์ที่ใช้ในการเลี้ยง ฯลฯ นอกจากนี้ ยังส่งเสริมให้มีการจัดบันทึกแหล่งที่ซื้ออาหารมาเลี้ยงและขั้นตอนการทำงาน และแนะนำให้สวมถุงมือและหน้ากากระหว่างปฏิบัติงาน

ทั้งนี้ ในการนำหนอนแมลงวันลายไปใช้ผลิตอาหารสัตว์ จำเป็นต้องเป็นไปตามมาตรฐานภายใต้กฎหมายความปลอดภัยอาหารสัตว์ซึ่งกำหนดโดยกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงญี่ปุ่น (MAFF)

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จังหวัด Ibaraki จัดทำร่างกฎหมายท้องถิ่นกำหนดมาตรฐานสำหรับโรงเลี้ยงไก่ไข่ (9 มีนาคม 2566)

จังหวัด Ibaraki จัดทำร่างกฎหมายท้องถิ่นเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนกชนิดก่อโรครุนแรง (HPAI) โดยมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐานของกรงและโรงเลี้ยงเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายไก่ในฟาร์มขนาดใหญ่ได้โดยรวดเร็วเมื่อตรวจพบการระบาดของโรคฯ โดยที่ผ่านมายังไม่มีจังหวัดไหนที่มีการกำหนดมาตรฐานดังกล่าวที่สืบเนื่องจากการระบาดของโรค HPAI

ร่างกฎหมายท้องถิ่นดังกล่าวครอบคลุมฟาร์มเลี้ยงไก่ไข่ขนาดใหญ่ที่มีจำนวนเลี้ยงไก่มากกว่า 500,000 ตัวขึ้นไป โดยกำหนดให้ปากกรงต้องกว้างและกรงต้องไม่ลึกมาก ขณะเดียวกัน กำหนดให้ทางเดินในโรงเลี้ยงต้องมีความกว้างเพื่อให้สามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวก โดยเรียกร้องให้เกษตรกรที่จะสร้างโรงเลี้ยงใหม่ ปรับปรุงโรงเลี้ยง หรือเปลี่ยนกรง ปฏิบัติตามร่างกฎหมายท้องถิ่นดังกล่าว นอกจากนี้ จังหวัดฯ จะให้การสนับสนุนการดำเนินการตามร่างกฎหมายท้องถิ่นฯ อีกด้วย

ร่างกฎหมายท้องถิ่นฯ ยังกำหนดให้เกษตรกรต้องระบุจำนวนพนักงานและวัสดุที่ต้องจัดเตรียมสำหรับการกำจัดโรคไว้ในแผนรับมือการป้องกันการแพร่ระบาด อีกทั้งยังกำหนดให้ผู้รับผิดชอบด้านสุขอนามัยของฟาร์มจะต้องผ่านการฝึกอบรมของจังหวัดฯ อย่างไรก็ตาม ไม่มีการกำหนดบทลงโทษแต่อย่างใด โดยร่างกฎหมายท้องถิ่นดังกล่าวได้ถูกเสนอต่อสภาจังหวัดแล้ว และมีกำหนดลงคะแนนเห็นชอบในวันที่ 24 มีนาคมนี้ โดยหากผ่านความเห็นชอบจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2566 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ณ เดือน กุมภาพันธ์ 2565 จังหวัด Ibaraki มีจำนวนเลี้ยงไก่ไข่มากที่สุดในประเทศญี่ปุ่น

แหล่งที่มา: หนังสือพิมพ์ Japan Agricultural News

จัดทำโดย
สำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ
ประจำกรุงโตเกียว